

ស្រ្តីក្នុងវិស័យទីផ្សារឆ្លងឆ្នាំទីកស្មាន និង អនាម័យ

ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវគោលដៅ
សម្រាប់កម្មវិធីនៅពេលអនាគត

២០២០



“ខ្ញុំជាស្ត្រី
ជោគជ័យ
ចុះអ្នកវិញ?”
បុគ្គលិកសហគមន៍
អនាគតម្នាក់ និងសហគមន៍
ស្ថិតក្នុងថៃមក។

សាវតារ

អង្គការវ៉តធើសេដ

អង្គការវ៉តធើសេដ ធ្វើការងារផ្តោតទៅលើ
ការពង្រឹងប្រព័ន្ធផ្នាក់មូលដ្ឋាន ដោយបង្កើត
ទីផ្សារជនបទ សម្រាប់ផលិតផល និងសេវា
កម្មអនាម័យ នៅខេត្តចំនួន៨ ក្នុងប្រទេស
កម្ពុជា។



តួលេខ១. ខេត្តគោលដៅនៃគម្រោងរួមគ្នាធ្វើការ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាផ្លូវការ (២០១៣)

ការវាយតម្លៃនៃការស្រាវជ្រាវរបស់អង្គការវ៉តធើសេដ អំពីការលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ចស្ត្រីនៅក្នុងទីផ្សារអនាម័យជនបទបានរកឃើញថា យេនឌ័រជាបញ្ហាប្រឈមមួយក្នុងការរារាំងស្ត្រីមិនឲ្យទទួលបានធនធានចាំបាច់ ដើម្បីចាប់ផ្តើម ឬពង្រីកអាជីវកម្មផ្គត់ផ្គង់បង្គន់អនាម័យ។



គម្រោងរួមគ្នាធ្វើការ (២០១៦)

គម្រោងនេះ គឺជាការបណ្តុះបណ្តាលជាសេរី លើមុខ
ជំនាញផ្ទាល់ខ្លួន និងជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ក៏ដូចជាមានការ
ប្រឹក្សាទៅលើការ បង្កើតបណ្តាញដែលមានជំនាញ
វិជ្ជាជីវៈ។

ជំនាញទាំងនោះរួមមាន៖ ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ
ការធ្វើទីផ្សារជំនួញ និងបច្ចេកទេស ក្នុងវិស័យផ្គត់
ផ្គង់ទឹកស្អាត និង អនាម័យ។



ស្ត្រីនៅប្រទេសកម្ពុជា



អង្គការវ៉តធើសេដ បានរកឃើញថាការ
ចូលរួមរបស់ស្ត្រីនៅក្នុងវិស័យទីផ្សារ
ផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ
មិនមានភាពស្មើគ្នាបើប្រៀបធៀបទៅ
នឹងបុរស។

តាមទិន្នន័យបានបង្ហាញថា គម្រោងរួមគ្នាធ្វើការបានធ្វើឲ្យមានការចាប់អារម្មណ៍ពីស្ត្រីច្រើន នៅក្នុងសកម្មភាពស្វែងរក
ប្រាក់ចំណូលលើវិស័យការងារផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ។

ទោះបីយ៉ាងណា ការចាប់អារម្មណ៍នោះមិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការនាំឲ្យពួកគាត់ចូលរួម ឬពេញចិត្តការងារក្នុងវិស័យផ្គត់
ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ គួរឲ្យកត់សម្គាល់នោះទេ។



គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

១. កំណត់ ពីបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ស្រ្តី ដែលអាចព្យាករណ៍ពីស្ថានភាពការងារបច្ចុប្បន្នក្នុងការងារផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ ការបន្តការងារនេះ និងការពេញចិត្តនឹងសកម្មភាពការងារបង្កើតប្រាក់ចំណូលលើវិស័យផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ។

២. កំណត់ ថាតើកម្មករសំណង់ និងអ្នកថែទាំសុខភាពសហគមន៍ មានបុគ្គលិកលក្ខណៈសាកសមជាមួយនឹងធ្វើការងារនេះដែរ ឬអត់

៣. វិស្វកម្មយល់ពីចំណង់ចំណូលចិត្ត និងការសម្រេចចិត្តរបស់ស្រ្តី ថាតើសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូល រវាងនៅក្នុង និងក្រៅវិស័យការងារផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ ពួកគាត់នឹងចូលរួមមួយណា

វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ





ស្ត្រី ១៥២នាក់ (៧០%)
ស្ត្រីក្នុងគម្រោងរួមគ្នាធ្វើការ



ស្ត្រី ៣៧នាក់ (១៧%)
ស្ត្រីកម្មករសំណង់ដែលមិនបាន
ចូលរួមក្នុងគម្រោងរួមគ្នាធ្វើការ



ស្ត្រី ២៩នាក់ (១៣%)
អ្នកថែទាំសុខភាពសហគមន៍ដែលមិន
បានចូលរួមក្នុងគម្រោងរួមគ្នាធ្វើការ

រចនាបទនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ជំហាននៃការស្រាវជ្រាវបែបបរិមាណវិស័យ

ការសម្ភាស និងការស្ទង់មតិ



ការប្រមូលទិន្នន័យ



ការវិភាគទិន្នន័យ



ផ្តល់អនុសាសន៍

ជំហាននៃការស្រាវជ្រាវបែបគុណវិស័យ

ក្រុមគោលដៅ



ការប្រមូលទិន្នន័យ



ការវិភាគទិន្នន័យ



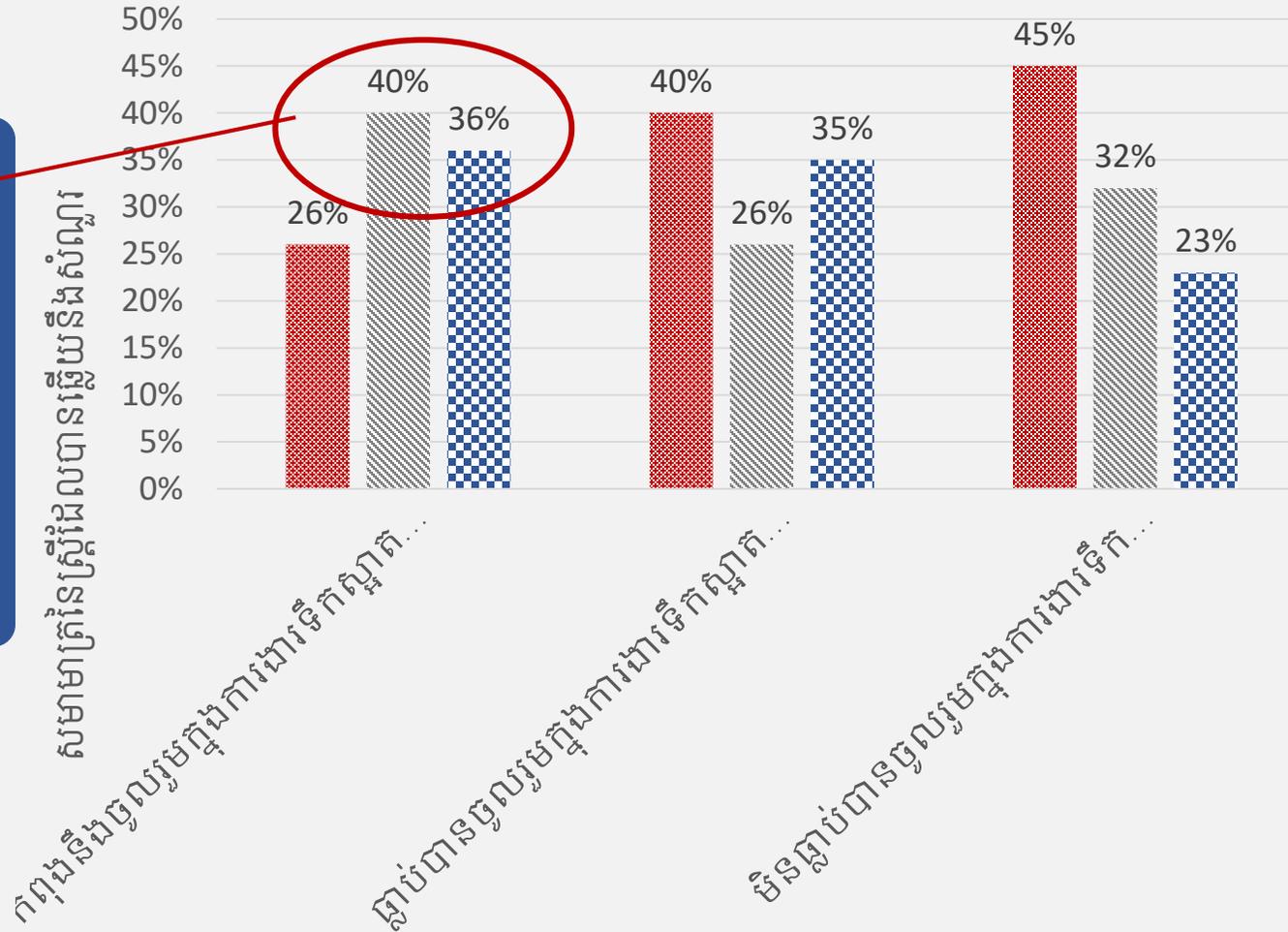
ផ្តល់អនុសាសន៍



លទ្ធផលគុណវិស័យ

សកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលពី WASH និងការរួមចំណែករបស់ប្រាក់ចំណូលដល់ក្រុមគ្រួសារ

តួលេខ១៖ កម្រិតនៃការរួមចំណែករបស់ប្រាក់ចំណូលដល់គ្រួសារ ដោយការចូលរួមក្នុងសកម្មភាពដើម្បីប្រាក់ចំណូលពី WASH



ភាគច្រើន (៧៦%) នៃស្ត្រីដែលចូលរួមក្នុងសកម្មភាពប្រាក់ចំណូលលើវិស័យផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ បានរាយការណ៍ថាពួកគាត់ បានរួមចំណែកក្នុងការប្រាក់ចំណូល ស្មើនឹងឬច្រើនជាងសមាជិកក្នុងគ្រួសាររបស់ពួកគាត់។

- តិចជាងសមាជិកដទៃទៀតក្នុងផ្ទះ
- ▨ ប្រហាក់ប្រហែលនឹងសមាជិកដទៃទៀតក្នុងផ្ទះ
- ច្រើនជាងសមាជិកដទៃទៀតក្នុងផ្ទះ

បុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ស្ត្រីក្នុងវិស័យផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ

ស្ត្រីភាគច្រើនមិនបានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលក្នុងវិស័យការងារផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទនោះទេ។ ស្ត្រីដែលបានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនេះមានអារម្មណ៍ថា៖

- ពួកគាត់ ត្រូវការពិភាក្សាជាមួយស្វាមី មុននឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តណាមួយទាក់ទងនឹងការងាររបស់គាត់
- ពួកគាត់ ត្រូវការផ្តល់ហេតុផលសមរម្យដល់គ្រួសាររបស់ពួកគាត់ មុននឹងពួកគាត់ទៅធ្វើការងារឆ្ងាយពីផ្ទះ

ការចូលរួមក្នុងសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូល ក្នុងវិស័យទឹកស្អាត និងអនាម័យ

ស្ត្រីនិងចូលរួមច្រើនក្នុងសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលពី
វិស័យផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទប្រសិនបើ៖

- ពួកគាត់មានចំណេះដឹង លើបច្ចេកទេសផ្នែកផ្គត់
ផ្គង់បង្គន់
- ប្រសិនបើពួកគាត់អាចស្រមៃថា កំពុងតែលក់បង្គន់





ការរក្សាស្រ្តីឲ្យបន្តការងារក្នុងវិស័យផ្គត់ផ្គង់ ផ្ទះទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ

ស្រ្តីភាគច្រើនចង់បន្តធ្វើការងារក្នុងវិស័យផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទប្រសិនបើពួកគាត់៖

- មានគ្រួសារដែលជួយការងារផ្ទះ
- មានចំណេះដឹង លើបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់បង្គន់
- អាចឲ្យពួកគាត់ស្រមៃថា កំពុងលក់បង្គន់

**ការពេញចិត្តលើសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូល
ក្នុងវិស័យផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ**

តាមការស្ទង់មតិបានបង្ហាញថា ស្ត្រីទាំងអស់ពេញចិត្ត
នឹងការងាររបស់ពួកគាត់ក្នុងវិស័យផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត
និងអនាម័យជនបទ។ ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក៏គ្មាន
ស្ត្រីណាម្នាក់នៅក្នុងវិស័យទឹកស្អាត អនាម័យ ចង់ធ្វើ
ការក្នុងទីផ្សារទឹកស្អាត សុខភាព អនាម័យ នោះដែរ។



ការច្រៀមច្រៀងប្រតិបត្តិរបស់ស្ត្រីក្នុងវិស័យទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ ជាមួយអ្នកថែទាំសុខភាពសហគមន៍ និងកម្មករសំណង់

តាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់ អង្គការវ៉តធើសេដ បានបង្ហាញថាអ្នកថែទាំសុខភាពសហគមន៍ មិនមែនជាក្រុមគោលដៅ របស់គម្រោងបង្កើតប្រាក់ចំណូលក្នុងវិស័យផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទនោះទេ។

ប៉ុន្តែ កម្មករសំណង់ គឺសាកសមជាងសម្រាប់ចូលរួមក្នុងគម្រោង សកម្មភាពបង្កើនប្រាក់ចំណូលក្នុងវិស័យទឹកស្អាត សុខភាព អនាម័យ។



លទ្ធផលបរិមាណវិស័យ





ការគាំទ្រពីគ្រួសារ និងការកិច្ចសៅផ្ទះ

ទាំងស្រ្តីដែលបានចូលរួម និងមិនបានចូលរួមក្នុងគម្រោង បានលើកឡើងថា មុននឹងពួកគាត់ជ្រើសរើសការងារអ្វីមួយ ត្រូវពិចារណាទៅលើ “ការងារដែលនៅផ្ទះ” “ការងារត្រូវធ្វើដំណើរ” និង “ការងារដែលជួយពីគ្រួសារ”

"[ខ្ញុំអាច]ធ្វើការនៅផ្ទះពីព្រោះវាពិបាកក្នុងការធ្វើដំណើរឆ្ងាយ... ។ ខ្ញុំ[គឺ]ទទួល
ខុសត្រូវមើលថែទាំក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្ញុំ ដូច្នេះប្រសិនបើខ្ញុំធ្វើការឆ្ងាយពីផ្ទះ តើ
មាននរណាជាអ្នកថែទាំកូនរបស់ខ្ញុំ? លើសពីនេះទៀត មិនត្រឹមតែអាច
មើលថែទាំកូនរបស់ខ្ញុំទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំអាចធ្វើការនៅផ្ទះបានដែរ"

(អ្នកលក់រាយផលិតផលទឹកស្អាត សុខភាព អនាម័យ ដែលជាក្រុមស្ត្រីដែលចូលរួមក្នុង
គម្រោងរួមគ្នាធ្វើការ)

ចំនួនប្រាក់ចំណូល និងស្ថេរភាពនៃ ប្រាក់ចំណូល

ស្ត្រីទាំងអស់ដែលជាក្រុមគោលដៅរបស់គម្រោង បានបង្ហាញពីសារៈសំខាន់នៃការរកប្រាក់ចំណូលដើម្បីផ្គត់ផ្គង់គ្រួសាររបស់គាត់។ ហើយពួកគាត់មួយចំនួនកំពុងពិចារណាលើចំនួនប្រាក់ចំណូល ដែលរកបានពីការងារជាក់លាក់ និងការងារផ្សេងទៀត។

“ខ្ញុំមិនមានអ្វីទាំងអស់ ដូច្នោះខ្ញុំមានតែធ្វើជាកម្មករសំណង់ដែលអាចរកបានប្រាក់
ចំណូលរៀងរាល់៦ថ្ងៃ ក្នុង១អាទិត្យ[...] ប្រសិនបើខ្ញុំលក់នំ ជួនកាលនំនៅសល់លក់មិន
ដាច់ ប៉ុន្តែប្រសិនបើខ្ញុំធ្វើការងារនេះ [កម្មករសំណង់] ខ្ញុំនឹងទទួលបានប្រាក់ចំណូល
រៀងរាល់៦ថ្ងៃ

(កម្មករសំណង់ដែលមិនបានចូលជាសមាជិកក្នុងគម្រោងរួមគ្នាធ្វើការ)

សមត្ថភាពរាងកាយ និងជាមពល

អ្នកដែលយើងបានសម្ភាស បានលើក
ឡើងថា ការងារដែលប្រើកម្លាំង គឺជា
“ការងារធ្ងន់ៗ” និង “អស់កម្លាំង”។ ដូច្នេះ
ជាស្រ្តីមិនអាចធ្វើការងារធ្ងន់ៗ បានទេ
នៅពេលដែលពួកគាត់ចាស់ទៅ។



“ជាស្ត្រី ខ្ញុំមិនមាន [កម្លាំងកាយមាំមួន] ទេ តែប្តីរបស់ខ្ញុំ[...] តែងតែចេញទៅធ្វើការ នៅខាងក្រៅ [ដូច្នោះ] មានតែខ្ញុំនៅផ្ទះម្នាក់ឯង [...] ។ [ការងារ] ដែលប្រើកម្លាំងតិច តួច គឺងាយស្រួលសម្រាប់ [ខ្ញុំ] ទោះបីជាការងារនោះរកបានប្រាក់ចំណូល [ចំនួន] តិចតួច [...] ពីព្រោះខ្ញុំនៅតែអាចគ្រប់គ្រង [ការងារនោះ] បានទោះបីជា [ខ្ញុំ] មាន កម្លាំងខ្សោយក៏ដោយ។

(អ្នកថែទាំសុខភាពសហគមន៍ ដែលជាស្ត្រីមិនបានចូលរួមក្នុងគម្រោងរួមគ្នាធ្វើការ)

ការរួមចំណែកក្នុងសហគមន៍

ស្ត្រីបានបង្ហាញពីការចង់បានរបស់ពួកគាត់ នៅក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ឬ ធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវសុខភាព ក្នុងសហគមន៍ តាមរយៈការងាររបស់ពួកគាត់។

[ការដែលធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋមានសុខភាពល្អពិតជា] មានសារៈសំខាន់[...]
ពីព្រោះ [ខ្ញុំ] ចង់ជួយកុមារឲ្យមានសុខភាពល្អ និងជួយឪពុកម្តាយរបស់ពួក
គេក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ [ក្នុងគ្រួសាររបស់ពួកគេ]

(អ្នកថែទាំសុខភាពសហគន៍ ដែលជាស្ត្រីដែលមិនបានចូលរួមគម្រោងរួមគ្នាធ្វើការ)

យើងធ្វើការ ដើម្បីសហគមន៍មានសុខភាពល្អ
និងការអភិវឌ្ឍន៍។ ចូលរួមជាមួយយើង!

24

ការពិភាក្សា និងអនុសាសន៍



ការងារផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទបានផ្តល់ឱកាសឲ្យស្ត្រី
មានភាពបត់បែន និងមានសេរីភាពផ្ទាល់ខ្លួន ក្នុងការបង្កើតប្រាក់
ចំណូល និងការងារផ្ទះ

អនុសាសន៍ទី១



រៀបចំការងារនៅក្នុងវិស័យផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត
និងអនាម័យជនបទ ក៏ជាដំណោះស្រាយ
សម្រាប់អ្នកដែលត្រូវការតុល្យភាពប្រាក់ឈ្នួល
ការងារពីវិស័យនេះ និងកិច្ចការក្នុងគ្រួសារ



អនុសាសន៍ទី២

សកម្មភាពរបស់កម្មវិធីកាត់ដេរកើត
ឡើង មិនមែនសម្រាប់តែចំពោះស្ត្រី
ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែសម្រាប់គ្រួសារ
របស់ពួកគាត់ផងដែរ



អនុសាសន៍ទី៣

ដាក់បញ្ចូលវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ការអប់រំ
ភាពជាអ្នកដឹកនាំ ទៅក្នុងសកម្មភាព
របស់កម្មវិធី ដើម្បីលើកកម្ពស់ការចូល
រួមរបស់ស្ត្រី ក្នុងការងារទាក់ទងនឹងការ
សម្រេចចិត្ត

អនុសាសន៍ទី ៤



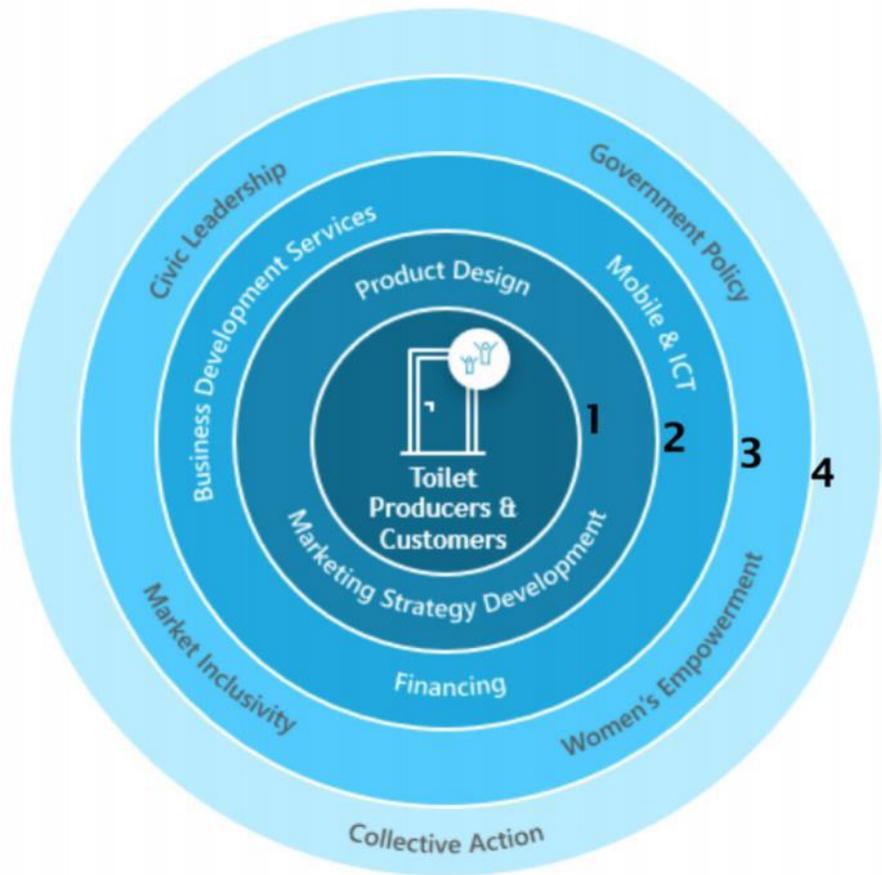
ត្រូវប្រាកដថា ស្ត្រីដែលជាក្រុមគោលដៅមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានពេលបានចូលរួម និងបន្តការងារក្នុងវិស័យផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ



អនុសាសន៍ទី៥

ស្ត្រីដែលជាកម្មករសំណង់ គួរតែជា
ក្រុមគោលដៅ ដើម្បីចូលរួមក្នុងវិស័យ
ផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ

គោលដៅឆ្ពោះទៅមុខ



តើយើងអាចបញ្ចៀបវិស័យយេនឌ័រ ទៅក្នុងផ្នែក
ផ្សេងៗនៃប្រព័ន្ធទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ
បានដោយរបៀបណាខ្លះ ?

ស្ត្រីបង្កើតឡើង!

